

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 02 0 U 002109 25 Uvp
Sarajevo, 12.02.2026. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Babić Stanković Aleksandre, kao predsjednika vijeća, Čaušević-Dučić Mirsade i Vuković Josipa, kao članova vijeća, te Mirze Omerovića, kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice L.M. iz O., Ulica B. broj ..., zastupana po punomoćniku Kovačević Emiru advokatu iz Sarajeva, protiv akta broj: FZ3/2/2-35-2-779-45/18, MB/OB ... od 27.08.2024. godine tuženog Federalnog zavoda MIO/PIO Mostar, u upravnoj stvari ostvarivanja prava na srazmjernan dio starosne penzije, odlučujući o zahtjevima za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenim od strane tužiteljice i tuženog protiv presude Kantonalnog suda u Odžaku broj: 02 0 U 002109 24 U od 05.12.2024. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 12.02.2026. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjevi tužiteljice i tuženog za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbijaju.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka nastalim povodom zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Odžaku, broj: 02 0 U 002109 24 U od 05.12.2024. godine tužba tužiteljice protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum iz uvoda presude je djelomično uvažena, na način da je nalaženo tuženom da tužiteljici naknadi troškove upravnog spora u ukupnom iznosu od 1.560,00 KM u roku od 30 dana, dok je u preostalom dijelu tužba odbijena kako neosnovana. Osporenim rješenjem tuženog broj: FZ3/2/2-35-2-779-45/18 (MB/OB 1159872735) od 27.08.2024. godine odbijena je žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja direktora Kantonalne administrativne službe u Orašju, broj FZ5/2-31-2-30666-19/22 (matični broj 1159872735) od 19.02.2024. godine. Tim rješenjem tužiteljici je, kao korisniku prava, priznato pravo na isplatu razlike penzije od zbirnog iznosa srazmjernih penzija ostvarenih kod tuženog i Fonda za PIO RS do iznosa najniže penzije iz člana 81. Zakona o PIO u mjesečnom iznosu od 166,58 KM počev od 10.06.2022. godine, odnosno u iznosu od 243,57 KM od dana donošenja rješenja, uz obavezu da u roku od 15 dana od nastanka svake činjenice koja je od uticaja na korištenje, odnosno na iznos razlike penzije, obavijesti nositelja osiguranja te da je na zahtjev nositelja osiguranja obavezna dostaviti uvjerenje o iznosu srazmjernog dijela penzije, koju ostvaruje kod Fonda PIO Republike Srpske.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužiteljica pobija presudu zbog povrede federalnog zakona i povrede federalnog zakona o postupku, koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari navodeći da tuženi i sud nisu pravilno tumačili i primijenili odredbe Zakona o upravnom postupku, Zakona o upravnim sporovima FBiH, te odredbe člana 81. i 82. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Po mišljenju tužiteljice da su pravilno primijenjene navedene odredbe sud i tuženi bi utvrdili da joj pripada pravo na isplatu razlike penzije od zbirnog srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije počev od 05.09.2018. godine kada joj je priznato pravo na penziju. Kako joj to pravo nije priznato, tuženi i sud su povrijedili njeno pravo na pravično suđenje u razumnom roku, koje je zaštićeno odredbama člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i pravo na imovinu iz člana 1. Protokola 1. Smatra da je ovakvim postupanjem počinjena i diskriminacija, pa posljedično tome da je povrijeđen i član 14. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Konačno je predložila da ovaj sud zahtjev uvaži, pobijanu presudu preinači na način da usvoji tužbeni zahtjev uz naknadu troškova postupka.

Tuženi je podnio zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke i to protiv odluke o troškovima upravnog spora, uz obrazloženje da je sud pogrešno primijenio odredbe člana 55. Zakona o upravnim sporovima i člana 12. stav 1. Zakona o upravnom postupku u vezi sa članom 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku kada je odlučivao o troškovima postupka, pa je zbog toga pogrešno dosudio iznos od 1.560,00 KM. Smatra da sud nije cijenio da troškovi zastupanja nisu bili nužni i opravdani zato što je aktima tuženog propisano pružanje stručne pomoći osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja. U skladu s tim aktima tužiteljica je mogla od tuženog dobiti stručnu pomoć, pa nije bilo opravdano angažovanje punomoćnika u osobi advokata, a što ukazuje da tuželjici ne pripada pravo na isplatu troškova postupka. Stoga je predložio da se zahtjev uvaži i odluka o troškovima preinači na način da se zahtjev za naknadu troškova odbije.

U odgovoru na zahtjev tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Tužiteljica nije dostavila odgovor na zahtjev tuženog za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima (Službene novine F BiH, broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa i obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni organ postupajući po zahtjevu tužiteljice za isplatu razlike penzije od 10.06.2022. godine primjenom člana 81. i 82. stav 2. Zakona o PIO donio rješenje od 19.02.2024. godine, kojim je utvrdio da tuželjici pripada pravo na isplatu razlike penzije do zbirnog iznosa počev od 10.06.2022. godine u mjesečnom iznosu od 166,58 KM, odnosno od dana donošenja rješenju iznosu od 243,47 KM. Tužiteljica je protiv prvostepenog rješenja izjavila žalbu, koji je tuženi osporenim rješenjem od 27.08.2024. godine odbio, uz obrazloženje da je na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni organ donio pravilno i zakonito rješenje. Tuženi je odbio zahtjev tužiteljice za isplatu troškova sastava žalbe jer je smatrao da nije bilo neophodno angažovanje punomoćnika u osobi advokata cijeneći odredbe člana 67. i 229. stav 1. Zakona o upravnom postupku. Tužiteljica je protiv rješenja podnijela tužbu, koju je prvostepeni sud djelimično uvažio i to u pogledu odluke o troškovima postupka, tako da je tuženog obavezao da tuželjici isplati troškove u iznosu od 1.560,00 KM, dok je u preostalom dijelu tužbu odbio. U

obrazloženju presude naveo je da je tužbeni zahtjev u dijelu kojim je traženo da se pobijano rješenje preinači u pogledu datuma neosnovano zato što je tužiteljica zahtjev za ostvarivanje prava na srazmjernu invalidsku penziju podnijela dana 05.09.2018. godine, a zahtjev za ostvarivanje prava na isplatu razlike penzije dana 10.06.2022. godine, tako da joj od dana podnošenja zahtjeva za isplatu razlike penzije pripada pravo na isplatu razlike penzije u skladu sa odredbama člana 81. stav 3. Zakona o PIO, a ne od dana 05.09.2018. godine, kada je ostvarila pravo na penziju, pa je zahtjev za isplatu razlike penzije za period od 05.09.2018. do 10.06.2022. godine neosnovan. Po stavu prvostepenog suda zahtjev tužiteljice za isplatu troškova upravnog spora je djelimično osnovan, te je u tom djelu tužbu uvažio i tuženog obavezao na isplatu troškova spora u iznosu od 1.560,00 KM. U obrazloženju presude je navedeno da dosuđeni iznos predstavlja nužne i opravdane troškove jer je tužiteljica neuka stranka i bez angažovanja advokata, kao kvalificiranog punomoćnika, ne bi uspjela u postupku, te je primjenom odredbi člana 55. Zakona o upravnim sporovima u vezi sa članom 386. ZPP-a F BiH i Tarifom o nagradama i naknadama troškova za rad advokata odlučio o troškovima spora.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon, niti pravila federalnog zakona o postupku, koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je po ocjeni ovog suda zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Neosnovano tužiteljica navodi da su pogrešno primijenjene odredbe člana 81. i 82. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine FBiH“, broj 13/18, 90/21, 19/22, 47/24 i 19/25).

Naime članom 81. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je da najniži iznos penzije pripada korisniku starosne, porodične, odnosno invalidske penzije, kome je penzija određena u manjem iznosu od penzije utvrđene po odredbama stava 2. ovog člana.

Članom 82. stav 1. istog Zakona propisano je pravo na isplatu razlike od zbirnog iznosa srazmjernih penzija do iznosa najniže penzije iz člana 81. ovog zakona u slučaju da je zbirni iznos srazmjernih penzija ostvarenih u skladu sa Sporazumom manji od najnižeg iznosa penzije iz člana 81. ovog zakona, korisniku starosne, porodične, odnosno invalidske penzije, koji ima priznat penzijski staž u trajanju od najmanje 12 mjeseci poslije 30. 04. 1992. godine u Federaciji BiH i koji ima prebivalište u Federaciji BiH ili Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine. Stavom 2. propisano je da pravo na isplatu razlike penzije do najniže penzije iz člana 81. ovog Zakona korisnik srazmjerne penzije ostvaruje od momenta podnošenja zahtjeva za ostvarivanje ovog prava, a stavom 3. propisano je da će postupak i potrebnu dokumentaciju za ostvarivanje prava na razliku do iznosa najniže penzije iz stava 2. ovog člana uredit nosilac osiguranja svojim aktom.

Shodno citiranim odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i ovaj sud je stava da tužiteljici ne pripada pravo na isplatu najniže penzije od dana podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na penziju, kako to tužiteljica pogrešno smatra jer joj to pravo u skladu sa članom 81. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju pripada od dana podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na isplatu razlike penzije, koji je u konkretnom slučaju dan 10.06.2022. godine, kada je podnesen zahtjev, a ne dan 05.09.2018. godine, kada je ostvarila pravo na penziju.

Iz naprijed navedenih razloga nema ni povrede prava na imovinu, koje je zaštićena odredbama člana 1. Protokola 1. uz Evropsku konvenciju za ljudska prava, kako to tužiteljica

pogrešno navodi, cijeneći da tužiteljica nije dokazala da je tuženi postupio suprotno citiranim zakonskim odredbama, pa da bi to imalo za posljedicu nezakonito onemogućavanje tužiteljici isplate najniže penzije. Nema ni povrede člana 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Službeni list BiH“, broj: 6/99), kojim je zagarantovano pravo na pošteno i javno suđenje, s obzirom da je donijeta zakonita i pravilna presuda, pravilnom primjenom relevantnih odredbi materijalnog prava, pri čemu nisu učinjene povrede pravila postupka, a pri tome tužiteljica je u toku postupka imala mogućnost učešća u postupku i pristupa sudu u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima. Zbog navedenog nema povreda koje tužiteljica neosnovano u zahtjevu navodi, niti je tužiteljica dokazala da je diskriminisana cijeneći da i ne navodi komparatore, na osnovu kojih bi se trebalo utvrđivati postojanje diskriminacije, a ovaj sud napominje da diskriminaciju ne može predstavljati primjena važeće zakonske odredbe a da se pri tome ne dokaže postojanje vjerovatnosti u različito postupanje tuženog prema njoj kako je to i propisano članom 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije (Službeni glasnik BiH, broj 59/09).

Postupajući po zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje sudske odluke, ovaj sud je stava da je isti neosnovan cijeneći da tuženi navodi da je prvostepeni sud dosudio troškove postupka pogrešnom primjenom odredbi člana 55. Zakona o upravnim sporovima, člana 112. stav 2. Zakona o upravnom postupku i člana 386. stav 1. i 387. stav 2. Zakona o parničnom postupku. Po ocjeni ovog suda nisu pogrešno primijenjene navedene odredbe jer odredbom člana 112. stav 2. Zakona o upravnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 2/98, 48/99 i 61/22), te odredbom člana 55. Zakona o upravnim sporovima, u vezi sa članom 386. stav 1. i 387. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) se ne isključuju dosuđenje troškova upravnog postupka i upravnog spora, te je prvostepeni sud mogao iste primijeniti kada je odlučivao o zahtjevu za naknadu troškova postupka. Stoga je pravilna odluka prvostepenog suda da tužiteljici dosudi troškove upravnog postupka i upravnog spora, a posebno iz razloga što je prvostepeni sud pravilno cijenio da je tužiteljica neuka stranka, pa da je bilo opravdano zastupanje od strane stručnog punomoćnika advokata jer u suprotnom ne bi bila u mogućnosti da sama preduzima procesno-pravne radnje u provedenom upravno-sudskom postupku i sa uspjehom štiti svoja prava i pravne interese. Ovo posebno iz razloga što je po zahtjevu tužiteljice za priznanje prava na isplatu razlike penzije prvobitno doneseno prvostepeno rješenje od 29.08.2022. godine, kojim je njen zahtjev odbijen, pa je protiv istog tužiteljica, zastupana po punomoćniku advokatu, izjavila žalbu, koja je odbijena rješenjem tuženog, kao drugostepenog organa od 03.11.2022. godine. Protiv ovog rješenja tužiteljica je pokrenula upravni spor u kome je njena tužba odbijena presudom Kantonalnog suda u Odžaku broj 02 0 U 001903 23 U od 23.02.2023. godine. Nakon toga tužiteljica je podnijela zahtjev za vanredno preispitivanje te presude i Vrhovni sud FBiH je zahtjev uvažio presudom broj: 02 0 U 001903 23 Uvp od 12.10.2023. godine, te prvostepenu presudu preinačio na način da je tužbu uvažio i navedeno prvostepeno i drugostepeno rješenje poništio i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak. U ponovnom postupku tužiteljica je ostvarila traženo pravo (na uplatu razlike penzije) , a što sve ukazuje da joj je bila potrebna pomoć stručnog punomoćnika advokata.

Kako tuženi u zahtjevu za vanredno preispitivanje nije istaknuo bilo kakav konkretni prigovor na visinu dosuđenih troškova upravnog postupka i upravnog spora, a sud u postupku po podnesenom zahtjevu za vanredno preispitivanje rješava u granicama navoda zahtjeva, a ne po službenoj dužnosti, to proizilazi da tuženi nije dokazao da je odluka o isplati troškova nepravilna, pa je zahtjev neosnovan i kao takav odbijen.

Odluka o odbijanju zahtjeva tužiteljice za naknadu troškova koji se sastoje od sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje donesena je na osnovu odredbe člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku u vezi s članom 387. stav 1. tog Zakona i članom 55. Zakona o upravnim sporovima cijeneći da tužiteljica nije uspjela u postupku, pa joj u skladu s tim ne pripada pravo na isplatu troškova postupka.

Imajući u vidu izloženo, kao i razloge date u obrazloženju osporenog rješenja i pobijane presude, koji nisu dovedeni u pitanje navodima iz zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke tužiteljice i tuženog, ovaj sud je zahtjeve za vanredno preispitivanje sudske odluke tužiteljice i tuženog cijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Mirza Omerović, s.r.

Predsjednik vijeća
Babić Stanković Aleksandra, s.r.